

Kutak znanja i kreativnosti

Projekat „Kutak znanja i kreativnosti“ realizuje JU OŠ „9. septembar“ Medakovo u periodu od oktobra 2025. do maja 2026. godine. Koordinator projekta je Dženita Ibrić, predsjednica Razvojnog tima, uz učešće nastavnika, učenika, roditelja, predstavnika lokalne zajednice i drugih članova školskog kolektiva.

Osnovna svrha projekta jeste stvaranje poticajnog školskog prostora u kojem učenici mogu razvijati čitalačku i matematičku pismenost, kreativnost, samostalnost i vještine saradnje. Prostor je zamišljen kao mjesto za učenje, čitanje, razgovor, kreativni rad, pripremu za takmičenja, vršnjačku podršku i druženje.

Posebna pažnja posvećena je povezivanju savremenih načina učenja sa elementima tradicionalne bosanske kulture. Kutak je zamišljen kao prostor koji učenici doživljavaju kao svoj, a koji istovremeno podstiče osjećaj pripadnosti školi, zajedništvo i međusobno uvažavanje.

Ciljevi projekta

- Projekat je usmjeren na tri međusobno povezana cilja. Prvi cilj je uređenje funkcionalnog i estetski ugodnog prostora koji povezuje moderni i tradicionalni bosanski stil i omogućava čitanje, kreativni rad i međusobnu saradnju.
- Drugi cilj odnosi se na razvoj čitalačke i matematičke pismenosti. Učenici kroz čitanje, razgovor o književnim djelima, rješavanje matematičkih i logičkih zadataka, pripreme za takmičenja i druge aktivnosti razvijaju razumijevanje pročitano, kritičko mišljenje i sposobnost samostalnog i timskog rada. Posebna pažnja posvećena je uključivanju učenika kojima čitanje lektire predstavlja poteškoću ili manje privlačan oblik rada.
- Treći cilj je razvoj kreativnosti i saradnje kroz kreativne radionice, pisanje, crtanje, podcast, susrete sa piscima i mentorski rad starijih učenika sa mlađima.

Uređenje i korištenje školskog kutka

- Prva faza projekta obuhvatila je obezbjeđivanje materijala i opreme za uređenje prostora. Planirano je korištenje tradicionalnih i savremenih elemenata, među kojima su ćilim, tradicionalni namještaj, jastuci, rasvjeta, police i digitalna oprema.
- U novembru 2025. godine učenici su, uz podršku nastavnice likovne kulture, učestvovali u oslikavanju unutrašnjih zidova. Motivi knjige, drveta i drugih predmeta korišteni su za stvaranje toplijeg i poticajnijeg ambijenta. U uređenju prostora učestvovali su učenici, nastavnici i roditelji, čime je uređenje kutka postalo zajednička aktivnost škole.
- Formiran je prostor namijenjen različitim oblicima rada - individualnom učenju, radu u manjim grupama, čitanju, kreativnim aktivnostima, razgovoru i druženju. Na taj način prostor je povezao obrazovnu i socijalnu funkciju i omogućio učenicima da uče kroz različita iskustva i oblike saradnje.

Razvoj čitalačke i matematičke pismenosti

- Čitalačke aktivnosti obuhvatile su čitanje književnih djela, njihovu analizu i pripremu pitanja za susrete sa piscima. Učenici su tokom zimskog i proljetnog raspusta imali zadatak da pročitaju djela pisaca koji su bili planirani za susrete, a zatim su uz podršku nastavnika analizirali pročitano i pripremali pitanja.
- Poseban pristup primijenjen je prema učenicima koji više vole gledati ekranizovana književna djela nego čitati knjigu. Za njih su organizovane projekcije ekranizovanih lektira, nakon kojih su učenici razgovarali o sličnostima i razlikama između književnog djela i filmske adaptacije. Na ovaj način učenicima je omogućeno da se u aktivnosti vezane za književnost uključe kroz njima pristupačniji oblik rada.
- U okviru projekta planirane su najmanje tri projekcije ekranizovanih lektira tokom školske godine, kao i izrada analiza i kreativnih zadataka nakon gledanja filma ili čitanja knjige.
- Matematička i logička pismenost razvijane su kroz rješavanje zadataka i pripreme učenika za različita takmičenja. Matematičari i fizičari pripremali su se za školska i općinska takmičenja uz podršku predmetnih nastavnika. Aktivnosti su bile usmjerene na razvijanje logičkog mišljenja, samostalnog rješavanja problema i primjenu znanja.

Susreti sa piscima i razvoj književne kulture

- U projektu su planirani i realizovani sadržaji usmjereni na neposredan kontakt učenika sa književnim stvaralaštvom. Kao partneri u projektu uključeni su pisci Elmira Kadušić-Okčić i Bajruzin Hajro Planjac.
- Učenici su se za susrete pripremali čitanjem književnih djela, analizom sadržaja i osmišljavanjem pitanja. Ovakav način rada omogućio je povezivanje čitanja sa razgovorom, izražavanjem mišljenja i neposrednim upoznavanjem sa piscem.
- Aktivnosti su imale za cilj povećanje interesovanja za čitanje i razvoj sposobnosti analize književnog djela.

Kreativnost, medijska pismenost i saradnja

- Kreativni dio projekta obuhvatio je radionicu ručnog rada, osmišljenu kao prostor za kreativno izražavanje i saradnju učenika različitih uzrasta. Radionicu je vodila roditeljka Enisa Ljevaković.
- U maju 2026. godine planirana je realizacija školskog podcasta sa direktorom škole. Učenici su učestvovali u pripremi, snimanju i uređivanju sadržaja uz podršku nastavnika. Aktivnost je usmjerena na razvoj medijske i kulturne pismenosti, komunikacijskih vještina i sposobnosti učenika da osmisle i realizuju vlastiti medijski sadržaj.
- Važan dio projekta predstavljaju i mentorski susreti. Stariji učenici pružali su podršku mlađim učenicima u rješavanju zahtjevnijih školskih zadataka iz različitih nastavnih predmeta. Mentorski susreti planirani su jednom mjesečno od decembra 2025. do maja 2026. godine. Ovakav oblik rada omogućava učenicima da uče jedni od drugih, razvijaju odgovornost i pružaju međusobnu podršku.

Ciljna grupa i inkluzivnost

- Projektom su obuhvaćeni učenici različitih razreda osnovne škole, sa različitim sposobnostima, interesima i obrazovnim potrebama. Posebna pažnja usmjerena je na učenike koji žele unaprijediti čitalačku i matematičku pismenost, učenike sa izraženom kreativnošću, učenike kojima je potrebna dodatna podrška u učenju, učenike koji više vole ekranizovana književna djela te učenike sa izraženim voditeljskim i mentorskim sposobnostima.
- Planirana ciljna grupa obuhvata 10 učenika zainteresovanih za unapređivanje čitalačke i matematičke pismenosti, 5 učenika zainteresovanih za kreativno stvaralaštvo, 5 učenika kojima je potrebna podrška u učenju, 5 učenika koji više vole ekranizovana djela i 5 učenika sa izraženim mentorskim sposobnostima.
- Raznolikost ciljne grupe omogućava da se učenici uključuju u aktivnosti u skladu sa svojim interesima i mogućnostima. Istovremeno se razvijaju kultura saradnje, vršnjačka podrška, empatija i osjećaj pripadnosti školi.

Ostvareni i planirani rezultati

- Projektom je predviđeno da prostor postane funkcionalno i prepoznatljivo mjesto za učenje i saradnju. Kao pokazatelji uspjeha predviđeni su fotografije i videozapisi prostora i aktivnosti, anketa među učenicima, kao i podaci o korištenju prostora.
- U oblasti čitalačke i matematičke pismenosti očekuje se veće uključivanje učenika u čitalačke i matematičke aktivnosti, bolje razumijevanje pročitanog, veća motivacija za rješavanje matematičkih i logičkih zadataka te razvoj samostalnog i timskog učenja. Predviđeno je praćenje realizovanih projekcija i analiziranih književnih djela, upitnici za učenike, opažanja nastavnika i podaci o uspjehu na takmičenjima.
- U oblasti kreativnosti i saradnje predviđeno je snimanje najmanje jedne epizode školskog podcasta, realizacija najmanje jedne kreativne radionice i najmanje tri mentorska susreta starijih i mlađih učenika.

Praćenje i evaluacija

- Praćenje realizacije projekta zasniva se na foto i video dokumentaciji, anketama i upitnicima za učenike, zapisnicima sa radnih sastanaka, spiskovima realizovanih projekcija i analiziranih književnih djela, povratnim informacijama učenika i mentora te opažanjima nastavnika.
- Za praćenje uređenja i korištenja prostora predviđeno je poređenje stanja prije i poslije uređenja i ispitivanje zadovoljstva učenika. Čitalačke i matematičke aktivnosti prate se kroz učešće učenika, njihove radove, interesovanje za čitanje i rezultate na takmičenjima. Kreativne i mentorske aktivnosti prate se kroz dokumentaciju, učeničke radove, podcast i povratne informacije učesnika.

Saradnja škole, porodice i lokalne zajednice

- Projekat povezuje školu, porodicu i lokalnu zajednicu. U realizaciju su uključeni roditelji, predstavnici lokalne zajednice, pisci i članovi školskog kolektiva. Njihovo učešće posebno je značajno u uređenju prostora, realizaciji kreativnih radionica i susretima učenika sa piscima.
- Na ovaj način škola postaje prostor otvoren za različite oblike saradnje i zajedničkog djelovanja. Učenici imaju priliku učiti kroz neposredno iskustvo, razgovor, kreativni rad i susret sa ljudima iz svoje zajednice.

Značaj projekta za školu

- „Kutak znanja i kreativnosti“ predstavlja prostor u kojem se obrazovne, kreativne i socijalne aktivnosti povezuju sa potrebama i interesima učenika. Njegova vrijednost ogleda se u tome što učenicima omogućava drugačiji način učenja i rada - kroz knjigu, matematičke zadatke, razgovor, kreativno stvaranje, digitalne sadržaje i vršnjačku podršku.
- Projektom se istovremeno razvija saradnja među učenicima različitih uzrasta, podstiče veća uključenost učenika u školske aktivnosti i jača saradnja nastavnika, porodice i lokalne zajednice.
- Planirano je da se aktivnosti nastave i nakon završetka projekta kroz redovne čitalačke aktivnosti i promociju knjige, projekcije ekranizovanih književnih djela, susrete sa piscima i drugim gostima, kreativne radionice, školski podcast i vršnjačku podršku. Na taj način „Kutak znanja i kreativnosti“ može ostati trajni školski prostor za učenje, druženje, stvaranje i razvoj učeničkih potencijala.

Prilozi:

